

Ғылыми жұмыс

Тақырыбы: Мемлекеттік аудиттің даму мәселелері

Ғылыми жетекші: Игликова А.
Студент: Жамаш Ж.

Ғылыми жұмыстың мақсаты:

Мемлекеттік аудиттің даму мәселелерін және мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын ұйымдарда мемлекеттік аудитті жүргізу ерекшеліктерін ашу.

Ғылыми жұмыстың міндеттері:

- Мемлекеттік аудит ұғымына анықтама беру;
- Мемлекеттік аудиттің объектілерін анықтау;
- Мемлекеттік аудитті жүргізу ерекшеліктерін ашу.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы:

Қазақстанда экономиканың бәсекеге қабілеттілігін және оны үйлестіруді қамтамасыз етудің қажеттілігімен; нарықтық экономикаға өтумен; басқарудың барлық жүйесін қайта қалпына келтірумен; қалыптасқан әлемдік тенденциямен және мемлекеттік аудиттің стандарттарына көшірілуімен анықталынады.

Зерттеудің ғылыми-тәжірибелік

маңызы:

Ғылыми жұмыстың негізгі ғылыми түйіндері мен оның ұсыныстары және алынған нәтижелері мемлекеттік аудитті ұйымдастыру мен әдістемесін жақсартуға, мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын ұйымдарда мемлекеттік аудитті жүргізуде қажетті ақпараттық жүйені қалыптастыруға мүмкіндік туғызады.

Мемлекеттік аудит – бюджет қаражатын, мемлекет пен квазимемлекеттік сектор субъектілерінің активтерін, байланысты гранттарды, мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген қарыздарды, сондай-ақ мемлекет кепілгерлігімен, оның ішінде бюджетті атқаруға байланысты тәуекелдерді басқару жүйесіне негізделген басқа қызмет кезінде тартылатын қарыздарды басқару және пайдалану тиімділігін талдау, бағалау және тексеру.

Мемлекеттік аудиттің объектілері:

1. мемлекеттік органдар;
2. мемлекеттік мекемелер;
3. квазимемлекеттік сектор субъектілері;
4. бюджет қаражатын алушылар.

**Субъектіге
байланысты
мемлекеттік
аудиттің түрлері;**

**Сыртқы
мемлекеттік аудит**

**Ішкі мемлекеттік
аудит**

Сыртқы мемлекеттік аудит – міндеттері халықтың тұрмыс жағдайлары сапасының қарқынды өсуін және елдің ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін ұлттық ресурстардың тиімді және заңды басқарылуын талдау, бағалау және тексеру;

Ішкі мемлекеттік аудит – міндеттері мемлекеттік аудит объектісінің Қазақстан Республикасы Мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарында көзделген тікелей және түпкі нәтижелерге қол жеткізуін, қаржылық және басқарушылық ақпараттың сенімділігі мен анықтығын, мемлекеттік органдар қызметін ұйымдастырудың ішкі процестерінің тиімділігін, көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің сапасын, мемлекет активтерінің сақталуын талдау, бағалау және тексеру.

Мемлекеттік аудиттің типтері:

Қаржылық есеп беру аудиті – мемлекеттік аудит объектісі қаржылық есептілігінің, бухгалтерлік есебінің және қаржылық жай-күйінің анықтығын, негізділігін бағалау;

Тиімділік аудиті – мемлекеттік аудит объектісінің қызметін тиімділік, үнемділік, өнімділік және нәтижелілік нысанына бағалау және талдау;

Сәйкестік аудиті – мемлекеттік аудит объектісінің Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларын, сондай-ақ оларды іске асыру үшін қабылданған квазимемлекеттік сектор субъектілерінің актілерін сақтауын бағалау, тексеру.

Мемлекеттік аудиттің типіне қарай ескерілетін көрсеткіштер:

тиімділік

үнемділік

өнімділік

нәтижелілік

Мемлекеттік аудиттің негізгі қағидалары:

тәуелсіздік

анықтық

объективтілік

ашықтық

кәсіби күзіреттілік

жариялық

құпиялылық

Мемлекеттік аудит стандарттарының түрлері:

Мемлекеттік аудиттің жалпы стандарттары – халықаралық стандарттардың негізінде әзірленетін және мемлекеттік аудит органдарының қызметіне қойылатын негізгі талаптарды қамтитын стандарттар. Бұл стандарттарды Есеп комитеті әзірлейді және Қазақстан Республикасының Президенті бекітеді.

Мемлекеттік аудиттің рәсімдік стандарттары – мемлекеттік аудитті жүргізуге және мемлекеттік аудит органдарының қызметіне қойылатын рәсімдік талаптарды қамтитын стандарттар. Бұл стандарттары Есеп комитеті мен ішкі мемлекеттік аудит жөніндегі уәкілетті орган бірлесіп әзірлейді және бекітеді

**Мемлекеттік аудит шеңберінде жүргізілетін
тексерулер:**

Үстеме тексеру

Үшінші тұлғалар

Бірлескен тексеру

Қатар тексеру

Үстеме тексеру – тексеріліп отырған мәселе шеңберінде, негізгі мемлекеттік аудит объектісімен өзара қатынастар мәселелері бойынша ғана жүргізілетін, үшінші тұлғаларды тексеру.

Үшінші тұлғалар – бюджетке түсетін түсімдерді қалыптастыруға қатысатын және бюджет қаражатын, мемлекет пен квазимемлекеттік сектор субъектілерінің активтерін, мемлекеттік және мемлекет кепілдік берген қарыздарды, байланысты гранттарды, мемлекет кепілгерлігімен тартылатын қарыздарды пайдаланатын, сондай-ақ мемлекеттік мүлікті басқару мен пайдалануды жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар болуы мүмкін).

Бірлескен тексеру – мемлекеттік аудит органдарымен, оның ішінде басқа елдердің жоғары мемлекеттік аудит органдарымен келісілген мерзімдерде бірыңғай бағдарлама және мемлекеттік аудит тобы шеңберінде бірлесіп жүргізілетін тексеру.

Қатар тексеру – соңғы тексерулер нәтижелерімен алмаса отырып, басқа мемлекеттік органдар, оның ішінде басқа елдердің жоғары мемлекеттік аудит органдарымен келісілген мәселелер мен жүргізу мерзімдері бойынша дербес жүргізетін тексеру.

**Назар салып
тыңдағандарыңызға
ризашылығымызды білдіреміз!**